

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Jeg tror, det er meget uheldigt, når vi her stræber efter at få en landsordning, at give kommunerne adgang til at skønne, hvorvidt der skal kræves autorisation eller ej. Derfor kan jeg ikke se, det vil være rigtigt at vedtage ændringsforslaget.

Jeg skal endnu en gang takke udvalget for den enstemmige tilslutning til selve princippet.

Jacob Sørensen: Jeg må indrømme, at jeg har overset, at der i betænkningen står, at vort ændringsforslag går ud på en udvidelse af lovens område. Hvis man imidlertid læser ændringsforslaget, sådan som vi har stillet det, vil det nok være svært at finde, at det skulle gå ud på en udvidelse af lovens område, tværtimod; det er en udvidelse af de begrænsninger, der i forvejen er i loven.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 82 stemmer mod 24; 19 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§ 1, §§ 2-17, ændringsforslag nr. 2 og § 18, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om beskattningen af medlemmer af investeringsforeninger.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1681, fremsættelsen i tidenden sp. 3740).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Nielsen: Dette lovforslag er nogenlunde analogt med loven om særlig indkomstskat, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale det.

Ib Thyregod: Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, findes der to grupper af investeringsforeninger, dels den gruppe, som udsteder certifikater eller andelsbeviser, en form for investeringsforeninger, der ikke omfattes af lovforslaget, dels den form, hvor medlemmernes indskud indsættes på konti, således at der på disse konti bogføres udbytteandele og kursgevinster ved årets afslutning, og det er den skattemæssige behandling af disse opskrivinger, lovforslaget angår.

Det er efter vor opfattelse af væsentlig betydning, at man skaber rimelige vilkår for disse investeringsforeninger og i det hele taget for de mange forskellige former for opsparingsforeninger, som findes inden for virksomhederne eller uden for dem; man kunne her nævne det spørgsmål, om der var mulighed for, at de regler, som gælder for kapitalbindingskonti i banker, sparekasser og andre pengeinstitutter, kunne overføres på investeringsforeninger og andre opsparingsforeninger. Det er et spørgsmål, jeg gerne vil komme tilbage til. Vi har jo i øjeblikket i udvalget angående folkeopsparing spørgsmålet om de skattemæssige begunstigelser for opsparing til diskussion.

Det lovforslag, som her foreligger, er jo en konsekvens af den tidligere lovgivning, hvorefter der er fastsat kapitalvindingsafgift for aktier, og vi fra vor side indtog jo det standpunkt over for den kapitalvindingsafgift, som dengang blev indført, at vi principielt var imod en sådan kapitalvindingsafgift på aktier, idet der her var tale om placering på længere sigt, var tale om anlægspapirer og om alderdomsopsparing; kapitalvindingsafgiften ville i mange tilfælde kunne komme til at virke som en skat på inflationen.

Dette principielle synspunkt, som gør sig gældende navnlig over for foreninger af denne art, hvor der er tale om et meget bredt udsnit af befolkningen, der sparer op — funktionærer, tjenestemænd, arbejdere og erhvervsdrivende — har vor gruppe naturligvis fortsat; vi fastholder stadig vort standpunkt til denne kapitalvindingsafgift. Man må her erindre, at hvis det drejer sig om spekulationsavance, altså om en person, der køber værdipapirer op, spekulerer med dem og senere afhænder dem, er det ganske klart, at der foretages en al-

[Ib Thyregod.]

mindelig indkomstbeskatning af denne for-tjeneste. Efter det foreliggende lovforslag er der imidlertid tale om beskatning, som går ud over dette; den angår værdipapirer, der har været i den pågældendes besiddelse måske i mange år, og selv om vi er modstandere af det princip om kapitalvindings-skat, som blev indført, kan vi naturligvis ikke være modstandere af, at der gennem-føres praktiske regler til sikring af ensartet behandling af de forskellige grupper, som ikke direkte rammes af den pågældende lovgivning. Der kan i visse tilfælde være tvivl om, hvorledes ordningen skal være — og det er jo det, dette lovforslag angår — tvivl om, hvorvidt man skulle regne med beskatning på godskrivningstidspunktet, det tidspunkt, hvor kursreguleringen god-skrives, eller man først skulle regne med beskatning, når denne kursregulering ud-betales. Den højtærede finansminister er kommet til det sidste resultat, og det kan vi for vort vedkommende tiltræde som rime-ligt, når vi nu har den lovgivning, vi har.

Der er dog et enkelt punkt, jeg gerne vil nævne i denne forbindelse, og det er spørgs-målet om obligationerne. Den højtærede finansminister siger i bemærkningerne, at den udvidelse, der er sket, således at lov-forslaget også omfatter obligationer, kun er sket af rent praktiske grunde. Jeg vil gerne bede den højtærede finansminister bekræfte, at sådan forholder det sig, for principielt er vi naturligvis imod at gå med til, at der også indføres kapitalvindings-skat på den kursdifference, som fremkommer ved ob-ligationer. Når vi alligevel i dette enkelte tilfælde kan gå med til det, er det, fordi det af rent praktiske grunde er naturligt, at man behandler værdipapirer på samme måde, idet det ellers ville medføre et meget stort administrationsapparat. Dertil kom-mer, at det kun er en meget ringe del af formuen, der anbringes i obligationer; det er nærmest af likviditetsmæssige grunde, for dog at få noget i rente, at man anbringer nogle af midlerne i obligationer.

Skønt vi altså principielt er imod den kapitalvindingsafgift, som tidligere er ved-taget, kan vi derfor gå ind for gennemførel-sen af dette lovforslag, fordi det kun fore-slår teknisk set rimelige regler indført på dette område.

Hagen Hagensen: Selv om det altid er med nogen betænkelighed, man ser forslag til en ny skattelov, allerede fordi vor i hen-seende til talrighed og omfang af love om-fattende skattelovgivning derved yderligere forøges, må det foreliggende lovforslag, når henses til de i øvrigt gældende regler, stort set anses for at være rimeligt. Der har her-sket tvivl om beskatning, og navnlig om tidspunktet for beskatning, af medlemmer af investeringsforeninger vedrørende kurs-gevinster og kurstab for aktier konteret på medlemmets konto i foreningens bøger. Forslaget om at sidestille sådanne konterede kursreguleringer på medlemskonti med de principper, der gælder for beskatning af aktionærer og indehavere af andelsbeviser etc., således at beskatning først finder sted, når medlemmet hæver af sit indskud på kontoen, bringer rimelighed og konsekvens, når og så længe der sker beskatning af kurs-differencer ved realisation af aktier.

Jeg kan i øvrigt stort set henholde mig til de bemærkninger, der allerede er gjort af det ærede medlem hr. Ib Thyregod.

Mit partis stilling til kapitalvindings-skat gør det betænkeligt, at man efter lovforslaget vil udvide almindelig, respektive sær-lig indkomstskat til også at gælde kursregu-lering af obligationer. Det er muligt, at det forhold, at investeringsforeninger ikke i videre forstand besidder sådanne papirer, gør en sådan løsning praktisk, og at det alene er sådanne praktiske grunde, der fører hertil, samt at det derfor må blive som fore-slået, men jeg ønsker dog at drøfte, hvorvidt det ikke kan være lige så praktisk at undgå en sådan udvidelse af beskatningen.

Selv om mit parti efter omstændighederne af praktiske grunde måtte kunne tilslutte sig den foreslåede begrænsede udvidelse af beskatningen, for så vidt angår obligat-ioner, ligger der ikke deri, at vi på nogen måde rækker hånd til en videre udbygning af beskatning af obligationer, pantebreve og tilsvarende. Vi må holde for, at disses stigen eller synken i værdi — som det er udtrykt i statsskattelovens § 5 — ikke henregnes til indkomst, det være sig almindelig eller særlig indkomst, når spørgsmålet ikke er om næring eller lignende.

Der ligger en så sund tanke i dannelsen af investeringsforeninger, at man må se med stor glæde, at disse oprettes, idet det

[Hagen Hagensen.]

derigennem bliver muligt for den lille sparer ved investeringsforeningens spredning af risiko at opnå en værdifasthed i sin opsparing. Der kan gennem investeringsforeninger skabes en folkeopsparing, der, fornuftigt gennemført, stort set har mulighed for at blive så konjunktursikret, som det er praktisk muligt.

Det konservative folkeparti giver alle fornuftige opsparingsfremmende foranstaltninger sin fulde støtte og har varm sympati for investeringsforeningerne og den tanke, der ligger bagved dem.

På min gruppes vegne lover jeg saglig medvirken til fremme af det foreliggende lovforslag i dette høje ting.

Axel Sørensen: Det radikale venstre kan anbefale det foreliggende lovforslag, fordi det på en mere praktisk og rimelig måde ordner beskatningsforholdene med hensyn til de midler, der sættes ind i investeringsforeninger.

Oprettelsen af investeringsforeninger er af ny dato. Formålet er jo, at medlemmer, der har mindre midler til rådighed, kan optages i foreningen og få disse småbeløb indsat i fællesskab, således at de kan få placeret deres midler til god rente og få udbytte deraf. Det mest almindelige er vel, at der for medlemmets indskud oprettes en konto for hans andel i udbytte og tab og en værdi- og kursansættelse.

Da der ikke udstedes aktie- eller indskudsbeviser for beløb, som er indbetalt til foreningen, betragtes medlemmerne fuldt ud som indkomstskattepligtige af, hvad der udloddes disse som udbytte eller tilskrives deres konto i foreningen.

Man har dog åbenbart ment, at en sådan form for beskatning ville virke lidt urimeligt, hvorfor man foreslår, at kursreguleringer først skal tages i betragtning i indkomst-opgørelsen for det indkomstår, hvor medlemmet hæver af sit indskud på kontoen, således at hvis et indskud hæves, inden der er gået 2 år efter, at det er indsat, skal fortjeneste eller tab medregnes i opgørelsen af den skattepligtiges almindelige indkomst. Er der derimod forløbet 2 år eller derover, medregnes $\frac{2}{3}$ af fortjenesten ved opgørelsen af den skattepligtiges særlige indkomst. Da det vel drejer sig om forholdsvis små be-

løb — de første 1 000 kr. er jo i henhold til lov om særlig indkomst skattefri — vil det betyde, at såfremt man venter med at hæve på kontoen til efter 2 års forløb, vil denne beskatning vel betyde mindre. Men for at opnå en praktisk fremgangsmåde er det tanken at lade finansministeren efter erklæring fra ligningsrådet affatte særlige regler for en sådan opgørelsesform.

Jeg vil gerne have, at den højtærede finansminister oplyser, hvor mange investeringsforeninger der er oprettet pr. 1. januar 1962 her i landet, og måske, hvilke beløb de råder over.

Det radikale venstre vil i øvrigt støtte lovforslagets gennemførelse, og vi håber, at der i udvalget bliver lejlighed til at få de ønskede oplysninger, som kan være af værdi for lovforslagets fremme. Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget.

Erik A. Jensen: Da vor designerede ordfører, det ærede medlem hr. Herluf Rasmussen, desværre er forhindret i at være til stede her i dag, har han bedt mig meddele, at vi i vort parti vil se med velvilje på det foreliggende lovforslag. Vi er imidlertid af den formening, at lovforslaget gerne måtte have haft en mere vidtgående karakter; men vi forlader os på, at lovforslaget vil blive henvist til et udvalg, og at man dér vil få lejlighed til at se nærmere på tingene. Indtil da vil vi forbeholde os vor stilling.

Mose Hansen: Jeg kan på mit partis vegne give tilsagn om, at vi vil medvirke til, at det af den højtærede finansminister fremsatte lovforslag om beskatning af fortjeneste og tab for medlemmer af investeringsforeninger gennemføres, skønt vi principielt er imod den beskatning; der sker af fortjeneste og tab ved afståelse af aktier; men når man nu engang har en lov herom, er det vel rimeligt, at der kommer til at gælde noget tilsvarende ved investeringsforeninger. Jeg går ud fra, at der bliver nedsat et udvalg til at gennemgå lovforslaget, og jeg vil henstille til udvalget, at man meget nøje gennemgår bestemmelserne og påser, at der ikke ved de foreslåede bestemmelser finder en forskelsbehandling sted til ugunst for medlemmer af investeringsforeninger i forhold til de borgere, der opsparer i aktier.

Jeg har bemærket, at de foreslåede be-

[Mose Hansen.]

stemmelser i det store og hele svarer til bestemmelserne om beskatning af fortjeneste og tab ved afhændelse af aktier, andelsbeviser m. m. Men i § 4 i lovforslaget er det bestemt, at den højtærede finansminister efter forhandling med ligningsrådet kan fastsætte de særlige regler, der skal gælde for opgørelse af den særlige indkomst og den almindelige indkomst efter lovens regler. Denne bestemmelse er for så vidt helt naturlig, men jeg vil dog i den forbindelse finde det ønskeligt, om det udvalg, der bliver nedsat, ser lidt på de regler, der agtes anvendt — altså de regler, som ligningsrådet eventuelt vil foreslå. De regler, der anvendes ved beskatning af fortjeneste og tab ved afståelse af aktier, er, så vidt jeg kan forstå dem, uoverskuelige for den almindelige skatteborger, og jeg har da også fra de skattelignende myndigheder hørt bemærkninger om, at det, som det høje ting vedtager om beskatning af fortjeneste og tab ved afståelse af aktier og andelsbeviser m. m., ikke er overskueligt eller let at finde ud af at administrere. Og det skulle jo allerhelst ikke gentage sig ved den lovgivning, vi her behandler. Jeg er derfor af den opfattelse, at det ville være ønskeligt, om udvalget ville se på de regler, der tænkes bragt i anvendelse ved beskatning af investeringsforeningernes medlemmer. Det skal vist også tages i betragtning, at de borgere, der almindeligt anbringer deres opsparede kapital i investeringsforeninger, ikke i alle tilfælde kan have tilstrækkelig indsigt i skattejunglen.

Der har i de senere år været en stærk interesse for, at sparere, som ikke råder over de store midler til opkøb, eller som måske ikke har tilstrækkelig indsigt i aktiemarkedet og værdipapirmarkedet, slutter sig sammen i investeringsforeninger, som derefter forestår opkøb og investering af de penge, der er sat ind. Jeg og mit parti er ikke af den anskuelse, at disse småsparere skal have skattemæssige fordele, men vi vil gerne fastholde, at de ved den foreslåede lovgivning ikke må straffes hårdere end andre skatteydere. Samtidig må de beskattes på en sådan måde, at de kan forstå beskatningsgrundlaget. Obligationer, som opkøbes af investeringsforeningerne, vil komme ind under ordningen. Hvis investeringsfore-

ningerne opkøber i stor udstrækning, vil der heri ligge en skattemæssig stramning ved beskatningen af deres fortjeneste på obligationssalg. Det var måske også et spørgsmål, der kunne overvejes.

Finansministeren (Hans R. Knudsen):

Jeg takker for tilslutningen til lovforslaget. Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Hagen Hagensen, der betegnede det som et nyt skattelovforslag. Der er måske derfor anledning til at gøre opmærksom på, at det her ikke er et nyt skattelovforslag i den forstand; jeg tror også, det ærede medlem var klar over det. Det, det drejer sig om her, er blot at gennemføre en mildere beskatning af særlig indkomst i visse tilfælde.

Det ærede medlem hr. Axel Sørensen spurgte mig, hvor mange investeringsforeninger vi havde. Jeg går ud fra, at det ærede medlem var interesseret i at vide, hvor mange investeringsforeninger vi havde af den art, som kunne komme i betragtning ved denne lovgivning, altså investeringsforeninger, som ikke udsteder omsættelige beviser. I alle de tilfælde, hvor der udstedes omsættelige beviser, beskattes de normalt efter reglerne om særlig indkomst. Det, det her drejer sig om, er andre foreninger, som ikke udsteder sådanne omsættelige beviser, og så vidt mig bekendt eksisterer der i øjeblikket kun en enkelt af disse foreninger. Det er muligt, at der i den seneste tid er opstået enkelte andre, og jeg går også ud fra, at der efterhånden vil opstå flere af den slags foreninger, som ikke arbejder på aktieselskabsbasis, eller som ikke udsteder andelsbeviser. Det er naturligvis sådanne foreninger, som lovforslaget tager sigte på på den måde, at også de skal have adgang til den samme mildere beskatning, som gælder for særlige indkomster, altså en beskatning, der først sker, efter at de investerede beløb er blevet udbetalt.

Det ærede medlem hr. Ib Thyregod, og jeg tror også, det ærede medlem hr. Hagen Hagensen var inde på det, spurgte om motiveringen for, at man ikke alene havde taget investeringer i aktier med, men også havde taget investeringer i obligationer med. Der vil jeg gerne bekræfte, hvad jeg også forstod de ærede medlemmer var klar over, at det udelukkende er af praktiske grunde. Jeg mener, det vil medføre alt for

[Finansministeren.]

stort et administrativt besvær, hvis man skulle til at frasortere de investeringer, der sker i obligationer. Denne investering er af meget begrænset omfang, hvis den i det hele taget foretages; det er altså af praktiske grunde, at vi tager obligationer med.

Det ærede medlem hr. Mose Hansen var inde på den foreslåede bestemmelse i § 4, hvorefter finansministeren efter indhentet erklæring fra ligningsrådet fastsætter de særlige regler for opgørelsen af den del af medlemmernes særlige indkomst eller almindelige indkomst, der hidrører fra foreningens værdipapirer. Jeg tror nu ikke, det vil være muligt at få disse retningslinjer eller regler fastlagt allerede under et udvalgsarbejde med dette lovforslag. Jeg tror også, det vil være rigtigt, at ligningsrådet, hvor også folketinget er repræsenteret, får lejlighed til at komme med forslag til de regler, som finansministeren efter lovforslaget endeligt skal fastsætte. Jeg takker for den tilslutning, lovforslaget har fået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om adgang til præsteembeder i folkekirken.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1475, fremsættelsen i tidenden sp. 3523).

Lovforslaget sattes til forhandling.

H. Larsen (Bjerre): I vort lands kulturelle liv indtager folkekirken en så fremskudt plads, at selv mindre ændringer inden for dens rammer påkalder interesse. Det vil også være tilfældet med det lovforslag, som den højtærede kirkeminister her har fremsat om adgang til præsteembeder i folkekirken.

De forskellige paragraffer i lovforslaget er udmærket belyst, dels i bemærkningerne, dels i den højtærede kirkeministers fremsættelse, hvorfor mine bemærkninger her ved første behandling kun skal gælde det nye princip, lovforslaget knæsætter, nemlig dette, at der nu bliver adgang for andre personer end tidligere til at søge embeder i folkekirken.

Nu skal man jo også i vor folkekirke være sig for falske profeter, og jeg tror heller ikke, at den udvidede ramme, som denne lov skaber for ansættelser i folkekirken, ligefrem vil sluse sådanne uønskede skikkelser ind i vort evangelisk-lutherske kirkeliv, men det forekommer mig dog at være nødvendigt med en lidt klarere præcisering af, hvad det er for nye personer, der fremtidig vil kunne få overladt folkekirken prædikestole og menigheder, hvis dette lovforslag vedtages.

Med det dybe kendskab til kirken og dens problemer, som den højtærede kirkeminister besidder i så rigt mål, er der da også klogeligt i lovforslagets § 3 foreslået nedsættelse af et sagkyndigt udvalg bestående af høje gejstlige, som skal skille klinten fra hveden, for at blive i et ordvalg, der passer til lejligheden. Det er skam en streng komité, hvad angår sagkundskab. Her er først biskoppen over Københavns stift, dernæst en anden af landets biskopper, så følger en professor ved hvert af de teologiske fakulteter og sluttelig en repræsentant for kirkeministeriet med forstanderen for pastoralseminariet i følge. Skulle vi ikke have en formildende omstændighed i form af en repræsentant for menighedsrådene, højtærede minister? Ja, jeg spørger bare. Det er jo dog til syvende og sidst menighederne, som enten skal glæde sig eller græmme sig, når valget endelig er truffet. Forhåbentlig bliver der kun grund til det første, at glædes. Dette og andet i lovforslaget kan der blive lejlighed til at se nærmere på i det udvalg, som jeg efter forhandlingens slutning vil tillade mig at foreslå nedsat.

I øvrigt har jeg ingen indvendinger at gøre imod lovforslaget, som i vide kredse i vort folk vil blive hilst med tilfredshed. Ikke mindst ved jeg, at der hos baptister og metodister rører sig varme følelser, fordi dette lovforslag ligesom officielt udtrykker anerkendelse af et mangeårigt dygtigt kirke-